

A2.34.2 Coördinerende en onderschikkende voegwoorden

Spójniki współrzędne i podrzędne

Spójniki łączą zdania lub wyrazy, takie jak en, maar, als, dat, om i inne.

1. Przy spójnikach współrzędnych czasownik stoi na drugim miejscu.
2. Przy spójnikach podrzędnych czasownik stoi całkiem na końcu.

Categorie (Kategoria)	Voegwoorden (Spójniki)	Voorbeeldzin (Zdanie przykładowe)
Nevenschikkende voegwoorden (Spójniki współrzędne)	en	Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd. (Idę na emeryturę i cieszę się wolnym czasem.)
	maar	Ik mag met pensioen, maar ik wil dit nog niet. (Mogę przejść na emeryturę, ale jeszcze tego nie chcę.)
	of	Wil je straks naar het strand of zwembad? (Chcesz później iść na plażę czy na basen?)
	want	Ik ga met pensioen want ik heb lang gewerkt. (Idę na emeryturę, bo długo pracowałem(-am).)
Onderschikkende voegwoorden (Spójniki podrzędne)	als	Wat ga je doen als je met pensioen bent? (Co będziesz robić, kiedy będziesz na emeryturze?)
	dat	Ik hoop dat ik gauw op pensioen mag. (Mam nadzieję, że wkrótce będę mógł/mogła przejść na emeryturę.)
	omdat	Ik vraag hem of hij vrijwilligerswerk doet. (Pytam go, czy wykonuje wolontariat.)
Voegwoorden (Spójniki) + te + infinitief	omdat	Ik ga men pensioen omdat ik oud ben. (Idę na emeryturę, ponieważ jestem stary/stara.)
	om zonder	Piet gaat met pensioen om te rusten. (Piet idzie na emeryturę, żeby odpocząć.) Je kan niet met pensioen zonder een risico te nemen. (Nie możesz przejść na emeryturę bez podjęcia ryzyka.)

1. Przetłumacz i wybierz poprawną odpowiedź

1. Je kunt drie dagen per week werken _____ daarnaast vrijwilligerswerk doen.
a. of b. maar c. en d. omdat
2. Ik ga niet elke dag naar de stad, _____ ik vind het daar te druk.
a. want b. om c. omdat d. maar
3. We willen naar een kleiner huis verhuizen _____ we met pensioen zijn.
a. of b. als c. dat d. wanneer
4. Ik wil graag twee dagen per week helpen _____ na mijn pensioen iets nuttigs te doen.
a. want b. om c. zonder d. omdat

1. en 2. want 3. als 4. om

2. Wybierz poprawne zdanie dotyczące spójników współrzędnych i podrzędnych.

- Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd.
 Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd niet.
 Ik ga met pensioen en geniet ik van mijn vrije tijd.
 - Ik hoop dat ik gauw van vrije tijd kan genieten.
 Ik hoop dat kan ik gauw genieten van vrije tijd.
 Ik hoop dat ik gauw kan genieten van vrije tijd.
1. Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd. 2. Ik hoop dat ik gauw van vrije tijd kan genieten.

3. Przepisz zwroty

1. (maar) Ik wil met pensioen. Ik werk nu nog fulltime.

(Chcę przejść na emeryturę, maar wciąż pracuję na pełen etat.)

2. (of) Ga je na je pensioen reizen? Ga je vrijwilligerswerk doen?

(Czy po przejściu na emeryturę zamierzasz podróżować of wykonywać wolontariat?)

3. (want) Ik ga minder werken. Ik wil meer tijd met mijn kleinkinderen.

(Zamierzam pracować mniej, want chcę spędzać więcej czasu z wnukami.)

4. (omdat) Ik stop met werken. Ik ben 67 jaar.

(Kończę pracę omdat mam 67 lat.)

4. Voer een kort gesprek en besluit samen een plan voor na het pensioen.

Situatie

Je collega wil over drie jaar met pensioen en vraagt jouw advies.

Bespreek

- Wat ga je doen als je met pensioen bent en waarom?
 - Wil je vrijwilligerswerk doen of meer vrije tijd hebben — wat kies je?,'Welke mogelijkheden zie je, maar welke risico's vind je te groot?','Wat is een goed doel om van je pensioen te genieten en waarom?'
-

Nuttige woorden en uitdrukkingen

- Ik beslis dat ik vrijwilligerswerk ga doen omdat ik mensen wil helpen.

- Ik wil met pensioen gaan om meer van mijn vrije tijd te genieten.
 - Er is een risico als ik geen goede pensioenuitkering heb.
-

Gebruik in gesprek

- nevenschikkende voegwoorden: en, maar, of, want
- onderschikkende voegwoorden: als, dat, of, omdat
- om / zonder + te + infinitief